

Uvítací projev pro účastníky konference „Oráč z Čech“

Dr. med. Ursula Stüwe

Předsedkyně zemské lékařské komory Hesenska

„Oráč z Čech“ je jedno z nejvýznamnějších prozaických děl pozdního středověku napsaných v německém jazyce. Jan z Teplé, světoznámý humanista a písař města Žatce, napsal toto dílo roku 1400 po smrti své manželky Markéty. V literárně-filozofickém sporu viní odvoděný Oráč Smrt z krutosti. Smrt se nejprve brání, poté však přechází do útoku.

Téma umírání a smrti je pro lidstvo významné odedávna, nikoli až od dob humanismu. V rámci diskuze o eutanazii a o péči o umírající je toto téma aktuální i dnes, a to novým způsobem. V naší společnosti, která prodělává demografickou změnu a bojuje se ztenčujícími se finančními zdroji i s rostoucími sociálními problémy, jsme se ocitli na rozcestí. Jedna cesta směřuje k nizozemskému modelu, který umožňuje eutanazii na žádost. Druhá cesta, kterou se vydáváme my lékaři a kterou chceme dále rozvíjet, vede k důstojnému umírání a tedy k „paliativní medicíně“, která pomáhá nevléčitelně nemocným a zmírňuje jejich bolest v poslední fázi života.

Vyhrocení diskuze o eutanazii se potvrdilo v září na 66. sněmu německých právníků ve Stuttgartu. Se slovy „Nechceme, aby se lékaři podíleli na usmrcování lidí – ani jako pomocníci“ se předseda německé spolkové lékařské komory Prof. Dr. Jörg-Dietrich Hoppe vehementně postavil proti liberalizaci trestního práva v oblasti eutanazie, kterou na kongresu navrhovali někteří právníci. Profesor Hoppe podtrhl, že pomoc při sebeusmrcení nesmí být beztrestná ani ve výjimečných případech, naopak požadoval výraznější podporu paliativní medicíny a hospiců.

Lékařská etika a profesní právo zakazují podíl nebo účast na asistované sebevraždě. Lékaři proto kladou důraz na rozvoj paliativní medicíny, která životu říká „ano“ a vnímá umírání jako přirozený proces. Nejde přitom o prodloužení doby přežití za každou cenu, nýbrž o uchování kvality života, tedy o přání a stav pacienta. Důraz je kladen na zmírňování bolesti a dalších potíží. Paliativní péčí dostupnou pro všechny se navíc snižuje strach z umírání, a tím i jeho potřeba volit eutanazii nebo asistovanou sebevraždu.

Doufám, že v mnohých bodech oprávněně kritizovaná reforma německého zdravotnictví poskytne nové podněty a podpoří paliativní medicínu. V rámci reformy se například plánuje, že nevléčitelně nemocní mají získat nárok na specializovanou ambulantní paliativní péči. To je podle mého názoru krok správným směrem. Nebezpečí zákonem schválené eutanazie však není zažehnáno. Konference jako „Oráč z Čech“ umožňující binacionální a multioborovou výměnu mezi odborníky však může přispět k tomu, abychom se vyvarovali bludných cest a aby se důsledně trvalo na rozvoji paliativní medicíny. Přeji této konferenci úspěšný průběh.